

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19C/144/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113207201
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4113207201.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Katarínou Moravčíkovou, v spore žalobcov: 1) A. E., nar.XX.XX.XXXX, bytom A. XX, 2) Z. C., nar.XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, A., 3) A. E., nar.XX.XX.XXXX, bytom E. 5, A., 4) N. M., nar.XX.XX.XXXX, bytom A. XX, 5) Z. D. N., nar.XX.XX.XXXX, bytom D. XX, Nitra, všetci zast. advokátska kancelária Matejov & Matejovová, JUDr. Eva Matejovová, advokátka, Hollého 12, Nitra, proti žalovaným: 1) Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č.XXX, 2) M. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, H., 3) A. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, A., 4) Z. N., nar. XX.XX.XXXX, S. XXXX/X, C. N., 5) Z. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. vinohradmi XXX/XX, A., 6) A. A. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XXX, N. Q., 7) N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. XXX, 8) F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. XXX, 9) Z. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, XX) F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, H., 11) F. Z., neznámy vlastník, 12) Q. F., neznámy vlastník, 13) D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. Z. XXXX/XX, C., 14) S. O., neznámy vlastník, 15) N. Z., neznámy vlastník, 16) P. A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, A., 17) U. Z., neznámy vlastník, 18) B. Z., neznámy vlastník, 19) Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XXX, A., 20) N. O., neznámy vlastník, 21) A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, A., 22) S. Z., neznámy vlastník, 23) B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. ulica č. XX/XX, A., 24) N. A., neznámy vlastník, 25) B. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, A., 26) F. A., neznámy vlastník, 27) D. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, 28) P. M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX, H., 29) U. A., neznámy vlastník, 30) B. K., neznámy vlastník, 31) S. družstvo A., so sídlom A. č. XXX, IČO: 00 589 942, 32) Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, N. F., 33) G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX/XX, A., 34) N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. 4, C., 35) F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. 130, A., 36) B. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/XX, H., 37) Z. Z. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/XX, H. - E., 38) C. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XX, N. T., zast. žalovanou v 37. rade (Z. Z. N.), žalovaní v 11.,12.,14.,15.,17.,18.,20.,22.,24.,26.,29.,30. rade zast. Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdkova 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že do dedičstva po nebohom U. E., zomrelom XX.XX.XXXX, patrí spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2 tých nehnuteľností v katastrálnom území A., ktoré sú v geometrickom pláne vyhotovenom pod č. XX/XXXX geodetickou kanceláriou GEODETICA s.r.o., úradne overenom dňa 15.11.2019 pod č. G1/2514/2019, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku, označené ako parcely registra „C“

- parc.č. XXX/X - záhrada o výmere 1665 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 529 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 151 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 34 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 25 m².

II. Súd určuje, že do dedičstva po nebohej B. E., rod. D., zomrelej XX.XX.XXXX, patrí spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/2 tých nehnuteľností v katastrálnom území A., ktoré sú v geometrickom pláne vyhotovenom pod č. XX/XXXX geodetickou kanceláriou GEODETICA s.r.o., úradne overenom dňa 15.11.2019 pod č. G1/2514/2019, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku, označené ako parcely registra „C“

- parc.č. XXX/X - záhrada o výmere 1665 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoría o výmere 529 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoría o výmere 151 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoría o výmere 34 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoría o výmere 25 m².

III. Žalobcom v 1. až 5. rade nepriznáva voči žalovaným v 1. až 38. rade nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca A. E. sa domáhal, aby súd určil, že do dedičstva po U. E. a B. E., patria pozemky, ktoré sú v geometrickom pláne č. XX/XXXX označené ako parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, a to u každého z nich v podiele 1. Uviedol, že geometrický plán (ďalej ako GP) č. XX/XXXX sa dotýka tých nehnuteľností, ktoré boli zapísané v pozemkovej knihe pre kat. úz. A. pod parc. č. XXX,XXX, XXX, XXX/Xa, XXX/Xa, XXX/X, XXX/X, XXX a XXX. Z týchto boli vytvorené pozemky, tak ako sú uvedené v GP č. XX/XXXX. Tieto pozemky získali rodičia žalobcu na základe kúpnej zmluvy zo dňa 24.02.1939, kedy ich odkúpili od predávajúcich F. Z., U. L., R. V., D. C., U. Z. a B. Z.. Z obsahu zmluvy vyplýva, že od nich odkúpili X/X z pzkn. parcel XXX a XXX, X z parc. č. XXX, X z parc. č. XXX/Xa, XXX/Xa, XXX/X a celú parc. č. XXX/X. Z bodu 3 zmluvy však vyplýva, že odkúpili od predávajúcich nehnuteľnosti v takom stave, v akom tieto užívali poprípade oprávnení k užívaniu boli a to bez každej pozemnoknižnej, verejnej, súkromnej alebo bázrakej ľarchy. Touto zmluvou odkúpili pozemok v dnešných hraniciach tak, ako ho zobrazuje GP. Rodičia žalobcu kupovali pozemok za účelom výstavby rodinného domu. Ten si na odkúpených parcelách postavili v priebehu rokov 1940-1941. Odvtedy tam rodičia žalobcu bývali a po ich úmrtí tam býval žalobca s rodinou. Novovytvorené pozemky tvoria dvor a záhradu priliehajúcu k domu. Hranice pozemkov sa od roku 1939 nemenili, v prírode sú dobre viditeľné a ohradené plotom. Nehnuteľnosti, ktoré rodičia žalobcu získali kúpnu zmluvou, boli zaradené do dedičského konania po nebohých rodičoch, po U. ide o rozhodnutie sp. zn. D XX/XX, po B. sp. zn. D XXX/XX. Na ich základe žalobca zdedil po každom polovicu z domu č. XXX, X parc. č. XXX/X, X parc. č. XXX/Xa, XXX/Xa, XXX/X a X/XX parc. č. XXX, XXX a celú parc. č. XXX/X. Hoci pozemky zdedil, nebol žalobca evidovaný ako ich vlastník. Zo zmluvy ale vyplýva, že rodičia nekupovali spoluvlastnícke podiely, ale pozemok, ktorý v prírode užívali predávajúci ako celok. Rodičia žalobcu ho od počiatku užívali ako svoj vlastný a postavili na ňom aj dom. Takto ho užívali až do svojej smrti, do dňa 03.01.1982 a 04.12.1983 a odvtedy ich užíval žalobca. V držbe žalobcu ani jeho rodičov nikto nerušil. Nikto si naň nerobil vlastnícke vzťahy. Preto dobromyseľnou a neprerušenou držbou obaja rodičia žalobcu nadobudli vlastnícke právo k tomuto pozemku. V žalobe žalobca označil na strane žalovaných 55 subjektov, pričom uviedol, že ak žalovaní nebudú mať voči žalobe námietky, nežiada od nich náhradu trov konania.

2. Niektorí zo žalovaných sa k žalobe vyjadrili, a to tak, že nemajú voči nej námietky. Súd spolu so žalobou doručoval žalovaným výzvu, aby oznámili, koho zo žalovaných navrhujú ako svojho spoločného zástupcu, a to podľa § 29a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Slovenský pozemkový fond (ďalej ako SPF) ako zástupca neznámych vlastníkov súdu uviedol v oznámení zo dňa 23.04.2013, že nesúhlasí s ustanovením spoločného zástupcu žalovaným, pretože v konaní okrem záujmov neznámych vlastníkov bude hájiť aj svoje vlastné záujmy, pričom SPF sa nepovažoval za vedľajšieho účastníka tak, ako ho označil žalobca v žalobe. Právna zástupkyňa žalobcu súdu listom zo dňa 26.03.2014 navrhla, aby žalovaným v 23. a 51. rade neustanovil spoločného zástupcu. Podaním zo dňa 16.06.2014 súdu ďalej uviedla, že SPF je zákonným zástupcom neznámych vlastníkov, preto pôvodné označenie SPF ako vedľajšieho účastníka nie je správne. Zároveň právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že žalobca A. E. zomrel dňa 16.03.2014 a navrhla, aby namiesto neho vstúpili do konania jeho dedičia, a to manželka Z. E. a deti žalobcu - A. E., Z. C., A. E., N. M. a Z.. D. N.,

3. Súd pokračoval v konaní s právnymi nástupcami žalobcu a vydal pod č. k. 19C/144/2013-114 dňa 16.12.2014 uznesenie, ktorým konanie voči žalovaným, ktorí zomreli pred podaním žaloby, zastavil (pôvodní žalovaná F. N. a F. N.).

4. Vyjadrením zo dňa 12.02.2016 SPF ako zástupca neznámych vlastníkov uviedol, že pokiaľ bude mať súd žalobcove tvrdenia preukázané a ostatní spoluvlastníci alebo ich dedičia, ktorí miestne pomery poznajú, budú so žalobou súhlasiť, SPF nebude mať k žalobe námietky.

5. Na pojednávaní konanom dňa 17.02.2016 sa prítomní pôvodní žalovaní dohodli, že ich spoločnou zástupkyňou bude žalovaná N. T., ktorá s tým aj súhlasila. Súd vyzval žalovaných, aby oznámili, či súhlasia so zastúpením v konaní s p. Zabákovou. SPF súdu listom zo dňa 16.02.2017 oznámilo, že s tým nesúhlasí, taktiež nesúhlasila žalovaná R. (pôvodne žalovaná v 11. rade). Súd uznesením zo dňa 11.03.2018, č. k. 19C/144/2013-237, rozhodol, že za spoločenstvo na strane žalovaných bude konať žalovaná p. N. T.. SPF a p. R. súd opätovne informovali o tom, že s týmto zastupovaním nesúhlasia.

6. Súd následne vydal uznesenie, ktorým riešil okruh strán sporu z dôvodu úmrtia jednotlivých subjektov na strane žalovaných - uzn. zo dňa 02.08.2018, č. k. 19C/144/2013-291 (zmena žalovaných v 1, 2. 5. rade).

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 06.09.2019, na ktorom právna zástupkyňa žalobcov uviedla, že medzičasom bol v obci A. realizovaný ROEP (register obnovenej evidencie pozemkov), z dôvodu čoho došlo k zmene vo vzťahu vlastníkov dotknutých nehnuteľností, a to tak, že títo boli zapísaní na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, k. ú. A.. Preto bude potrebné dať vypracovať nový GP ako aj zmeniť okruh žalovaných.

8. Podaním zo dňa 20.12.2019 právna zástupkyňa žalobcov upresnila okruh žalovaných podľa GP č. XX/XXXX, ktorý súdu predložila a zároveň navrhla zmenu žalobného návrhu. Uznesením zo dňa 09.01.2020, č. k. 19C/144/2013-389 súd pripustil zmenu žaloby v znení, uvedenom vo výrokoch tohto rozsudku ako aj pripustil zmenu subjektov na strane žalovaného. Voči žalovaným, ktorých sa už spor z dôvodu zápisu ROEP netýkal, konanie zastavil.

9. Nikto zo žalovaných nemal voči žalobe žiadne námietky, čo uviedli žalovaní súdu vo svojich vyjadreniach, resp. to konštatovali v rámci pojednávaní, ktorých sa osobne zúčastnili.

10. Súd následne vydal ďalšie uznesenia, ktorými riešil okruh strán sporu z dôvodu úmrtia jednotlivých subjektov tak na strane žalobcu ako aj žalovaných - uznesenie zo dňa 03.11.2020, č. k. 19C/144/2013-454 (zmena žalobcov, žalovaného v 2. rade a zastavenie konania voči žalovanej v 15. rade - Z. E.); uznesenie zo dňa 18.02.2021, č. k. 19C/144/2013-474 (zastavenie konania voči žalovanej v 33. rade - Z. Z.); uznesenie zo dňa 03.06.2021, č. k. 19C/144/2013-499 (zmena žalovaného v 5. rade - Z. N.).

11. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, vykonal dokazovanie listinami, ktoré strany sporu predložili, a to najmä výpismi z LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, k. ú. A., GP č. XX/XXXX, GP č. XX/XXXX, kúpnu zmluvou zo dňa 24.02.1939, dedičskými rozhodnutiami D XX/XX, D XXX/XX, pzkn. vl. č. XXXX, XXXX, XXX, XXX, XXXX, XXX, XXXX, k.ú. A., výsluchom strán sporu, vyjadreniami strán sporu, a zistil tento skutkový a právny stav:

12. Dňa 24.02.1939 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi predávajúcimi: F. Z., U. L., R. V., D. C., U. Z., B. Z. a kupujúcimi U. E. a manželka B. E., rod. D.. Predmetom kúpy boli pozemky, č. X pod A.I. r.č. X,X, parc. č. XXX,XXX lúka, roľa E. dľa B.XX v 1/8 čiastke, vo vl. č. XXXX pod A, I. r.č., 2, parc. č. XXX, roľa E. dľa B. X v 1 čiastke, vo vl. č. XXX, pod A.I. r.č. 1-3. parc. č. XXX/X-a, XXX/X-a, XXX/X roľa, lúka E. dľa B.4b v 1 čiastke, , vo vl. č. XXX, pod A.I. ,č.. 3, parc. č. XXX/X roľa E. dľa B. 2a, b, c, v celosti. Odpredávateľa odpredali nemovistosti v takom stave, v akom tieto užívali, poprípade oprávnení k užívaniu boli a to bez každej pozemnoknižnej, verejnej, súkromnej, alebo bárs akej inej farchy, ktorú ak sa pozemnoknižne nachádza zainstabulovaná, sú povinný dať riadne z extabulovať na svoje trovy. Na zmluve figurujú podpisy všetkých jej účastníkov. Okresný úrad v Nitre udelil úradný súhlas k tejto zmluve dňa 27.02.1939, pod č. XXXX/XXXX, s tým, že proti nemu nemá po prevedení vyšetrenia námietky z hľadiska verejných záujmov.

13. Dedičským rozhodnutím Štátneho notárstva v Nitre v dedičskej veci po U. E., zomr. XX.XX.XXXX, zo dňa 09.02.1982, č. k. D XX/XX-X, bolo rozhodnuté, že dom so súp. č. XXX v podiele 1, nadobudol pôvodný žalobca A. E., ktorý nadobudol aj pozemky v k.ú. A., evidované vo vl. č. XXXX - parc. č. XXX/

X v polovici, vl. č. XXXX - parc. č. XXX,XXX v podiele X/XX, vl. č. XXXX - parc. č. XXXX v 1, vl. č. XXX - parc. č. XXX/Xa, XXX/Xa, XXX/X v 1, XXX/X o výmere 17 árov 26 m², parc. č. XXX/X o výmere 7 árov 39 m².

14. Dedičským rozhodnutím Štátneho notárstva v Nitre v dedičskej veci po B. E., zomr. XX.XX.XXXX, zo dňa 14.02.1984, č. k. D XXX/XX-X, bolo rozhodnuté, že dom so súp. č. XXX v podiele 1, nadobudol pôvodný žalobca A. E., ktorý nadobudol aj pozemky v k. ú. A., evidované vl. č. XXX - parc. č. XXX/Xa, XXX/Xa, XXX/X v 1, vl. č. XXX parc. č. XXX,XXX v XX/XX, vl. č. XXXX - parc. č. XXX v XX/XX, vl. č. XXXX - parc. č. XXX,XXX v podiele 1/16, vl. č. XXXX - parc. č. XXX/X v polovici, vl. č. XXXX - parc. č. XXXX/XX v 7/8.

15. Na pozemnoknižnej vložke č. XXXX pre k. ú. A. je evidovaná parc. č. XXX a XXX, pričom jej podielovými spoluvlastníkmi boli aj U. E. a manželka B., každý v podiele 1/16. Na pozemnoknižnej vložke č. XXXX pre k. ú. A. je evidovaná parc. č. XXX, na ktorej nie je zaevidovaná kúpna zmluva z roku 1939 a ako vlastník je evidovaný U. L.. Na pozemnoknižnej vložke č. XXX pre k. ú. A. bola pôvodne evidovaná parc. č. XXX/X, ktorá bola podľa B-8 z dôvodu kúpnej zmluvy z 24.02.1939 zapísaná do novej pzkn. vl. č. XXXX. Na pozemnoknižnej vložke č. XXXX pre k. ú. A. je teda evidovaná parc. č. XXX/X, pričom jej podielovými spoluvlastníkmi boli U. E. a manželka B., každý v podiele 1, a to podľa zmluvy z 24.02.1939. Na pozemnoknižnej vložke č. XXX pre k. ú. A. je evidovaná parc. č. XXX/X, pričom jej podielovými spoluvlastníkmi boli U. E. a manželka B., každý v podiele 1, a to podľa zmluvy z 24.02.1939. Na pozemnoknižnej vložke č. XXX pre k. ú. A. je evidovaná parc. č. XXX a na pozemnoknižnej vložke č. XXXX pre k. ú. A. je evidovaná parc. č. XXX, ktorých sa tiež dotýka užívanie pozemkov manželmi E..

16. GP č. 37/2010 vypracovaným spoločnosťou GEODETICA s.r.o., dňa 01.10..2010, overeným Správou katastra Nitra, dňa 11.10.2010 pod č. 1730/10, boli vytvorené a zamerané pôvodne parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, spolu vo výmere 2 404 m², pričom geodet vychádzal pri vyhotovení plánu z pzkn. vložiek č. XXXX,XXXX, XXX,XXX, XXXX, XXX, XXXX.

17. Register obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) v katastrálnom území A. bol zverejnený 17.10.2014, zápis do katastra nehnuteľností bol vykonaný 28.06.2016 pod Z 4240/2016. Ide o verejnú listinu, na základe ktorej dôjde k zápisom vlastníckych práv k pozemkom do katastra nehnuteľností. Zápis v katastri je rozhodujúci z hľadiska určenia vlastníctva k pozemku. Cieľom je vykonať vlastnícku inventarizáciu pozemkov, identifikovať ich vlastníkov. Kataster nehnuteľností sa tak dá do súladu s reálnymi vlastníckymi vzťahmi k pozemkom. S poukazom na to bol vypracovaný nový GP č. XX/XXXX spoločnosťou GEODETICA s.r.o., dňa 28.10.2019, overený Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor dňa 15.11.2019, č. G1-2514/2019. Predmetným GP boli zamerané parcely, ktorých sa určenie vlastníckeho práva v tomto spore dotýka. Geodet pri vyhotovení plánu vychádzal už z jednotlivých LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, na ktorých sú ako podieloví spoluvlastníci evidované strany sporu. Na základe GP č. XX/XXXX došlo k vytvoreniu KNC parciel, a to

- parc.č. XXX/X - záhrada o výmere 1665 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoría o výmere 529 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoría o výmere 151 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoría o výmere 34 m²,
- parc.č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoría o výmere 25 m².

18. Podľa § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej ako CSP), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

19. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

20. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

21. Podľa § 129 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba. Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

22. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

23. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

24. Podľa § 70 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), údaje katastra uvedené v § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/162/20191001>> sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

25. Podľa § 115 zák. č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, vydržaním možno nadobudnúť vlastnícke právo, ak nejde o nescudziteľné veci, ktoré sú v socialistickom vlastníctve.

26. Podľa § 116 ods. 1 zák. č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, vlastnícke právo k hnutelnej veci nadobudne, kto ju drží oprávnené (§ 145 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1950/141/19510101>>) a nepretržite tri roky; ak ide o nehnuteľnú vec, je potrebná vydržacia doba desaťročná.

27. Podľa § 116 ods. 2 zák. č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, kto nadobudne oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, môže si započítať vydržaciú dobu predchodcu.

28. Podľa § 117 zák. č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, o behu vydržacej doby platia primerane tie isté zásady, aké platia o behu premlčacej doby.

29. Podľa § 145 ods. 1, 2 zák. č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. V pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

30. Podľa § 566 ods. 1 zák. č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, lehota, ktorá začala bežať pred 1.januárom 1951, sa skončí, ak tento zákon určuje kratšiu lehotu, najneskoršie uplynutím tejto kratšej lehoty, počítanej odo dňa 1.januára 1951; ak určuje dlhšiu lehotu, uplynutím tejto dlhšej lehoty, počítanej odo dňa, keď lehota začala bežať.

31. Podľa § 566 ods. 2 zák. č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, to isté platí o vydržacej a premlčacej dobe.

32. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že právni predchodcovia žalobcov, tj. U. a B. E., nadobudli nehnuteľnosti, nachádzajúce sa v k. ú. A., pôvodne evidované na pzkn. vl. č. XXXX,XXXX, XXX,XXX, XXXX, XXX, XXXX. P. o parc. č. XXX,XXX, XXX, XXX/Xa, XXX/Xa, XXX/X, XXX/X, XXX a XXX. Predmetné pozemky užívali manželia E., postavili si na nich rodinný dom so súp. č. XXX, ktorý bol aj predmetom dedenia. Taktiež bolo zistené, že sa od roku 1939 sa nemenili hranice pozemkov ako aj to, že ich nikto zo žalovaných nerušil v ich užívaní.

33. Vydržanie je osobitný originálny (prvotný, či pôvodný) spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok (týkajúcich sa držby, držiteľa, predmetu držby a vydržacej doby) dochádza k nemu priamo zo zákona (ex lege). Podmienky vydržania sú pritom stanovené tak, že musia byť splnené kumulatívne - ak z nich nie je splnená čo i len jedna, k vydržaniu nedochádza. Tak minulou právnou úpravou (obyčajové právo platné na Slovensku do 31. decembra 1950, ďalej § 115 a § 116 ods.1 v spojení s ust. § 145 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., § 135a Občianskeho zákonníka v znení do účinnosti zák. č. 509/1991 Zb.), ako aj právnou úpravou súčasnou (§ 134 Občianskeho zákonníka v znení od 1. januára 1992) je oprávnenosť držby jednou z podmienok nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním. Za držiteľa sa považuje (fyzická alebo právnická) osoba, ktorá fakticky ovláda vec. Pri oprávnenej držbe musí ísť o také faktické ovládanie veci, pri ktorom je daná vôľa nakladať s vecou ako so svojou. Dobrá viera, ktorá je podkladom tejto vôle, vyjadruje vnútorný (psychický) stav držiteľa, ktorý sám o sebe nemôže byť predmetom dokazovania. Toto vnútorné

presvedčenie nadobúdateľa, pozitívne presvedčenie, že mu vec patrí, sa však navonok prejavuje jeho konkrétnym správaním, a to už môže byť predmetom dokazovania a posudzovania. Posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie je, treba však vždy hodnotiť objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samého účastníka, a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec (právo) patrí. Dobrá viera zaniká v okamžiku, kedy sa držiteľ zoznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec právom patrí. Na tom nič nemení skutočnosť, že držiteľ bol (zostal) aj naďalej (subjektívne) v presvedčení, že mu vec patrí. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj k okolnostiam, za ktorých vôbec mohlo vlastnícke právo vzniknúť, teda aj k právnomu dôvodu (titulu) vzniku vlastníctva; obdobne to platí pri strate tejto dobrej viery (jej zániku).

34. V uhorskom súkromnom práve, ktoré platilo na území Slovenska do 31. 12. 1950, sa pre vydržanie vyžadovala nepretržitá dobromyseľná držba v trvaní 32 rokov (voči štátu 100 rokov). Podmienky držby boli nasledovné: držobná spôsobilosť nadobúdateľa; spôsobilý predmet vydržania (najmä nehnuteľnosť); dobromyseľnosť držiteľa, ktorá sa predpokladala, len zlý úmysel nadobúdateľa vylučoval vydržanie; uchopenie držby veci; nepretržitosť držby v trvaní vyžadovanom zákonom. Podľa obyčajového práva nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti bez zapísania do pozemkovej knihy ten, kto mal nehnuteľnosť ako svoju v pokojnej držbe po dobu 32 rokov. Musel ju teda užívať vo svojom mene a nie v mene iného, ani nie ako nájomník, príp. ako požívateľ alebo užívateľ.

35. Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1008154&f=2>> obmedzil oproti uhorskému predmet vydržania a odlišne upravil vydržacie doby. V prípade nehnuteľností sa vyžadovala 10-ročná premičacia doba (§ 116 ods. 1 OZ <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=1173087&f=2>> z r. 1950 in fine), pričom vydržanie nehnuteľností v socialistickom vlastníctve bolo vylúčené. Vydržacie doby, ktoré začali plynúť pred 1. 1. 1951 podľa predtým platného uhorského práva, skončili najneskoršie uplynutím vydržacej doby platnej pre vydržanie nehnuteľností, tj. k 01.01.1961. Podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti určoval Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1008154&f=2>> v ustanoveniach § 115 <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=1173084-1173085&f=2>> a § 116 ods. 1 <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=1173087&f=2>> v spojení s § 145 <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=1173162-1173164&f=2>>. Vlastnícke právo vydržaním mohol nadobudnúť ten, kto oprávnené držal nehnuteľnú vec po dobu 10 rokov. Oprávneným držiteľom bol ten, kto bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí; v pochybnostiach sa predpokladalo, že držba je oprávnená. Ak boli splnené všetky predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1008154&f=2>> z roku 1950, nemožno už splnenie predpokladov pre vydržanie posudzovať podľa neskoršie platných právnych predpisov (R 112/2000).

36. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná, preto jej vyhovel tak, ako je to uvedené vo výrokoch I. a II. rozsudku. Nikto zo žalovaných potom, čo došlo k zápisu ROEP do katastra nehnuteľností, nemal námietky voči uplatnenému nároku žalobcov. Žalovaní mali za to, že ak pozemky užívajú žalobcovia a užívali ich takto aj ich právni predchodcovia, tak je dôvodné, aby súd určil vlastnícke právo v prospech právnych predchodcov žalobcov. Taktiež nebolo v priebehu konanie zistené, že by niekto aj z predchádzajúcich žalovaných (keďže viackrát sa menili hlavne z dôvodu ich smrti), namietal užívanie nehnuteľností voči U. a B. E. ako aj voči im právny nástupcom.

37. V nadväznosti na to súd uvádza, že U. a B. E. začali užívať nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, v roku 1939, tj. v čase platnosti obyčajového práva, účinného na našom území do 31.12.1950. Užívali ich nerušene až do svojej smrti, tj. U. do 03.01.1982 a B. do 04.12.1983. Z toho je zrejmé, že ide o dobu vyše 40 rokov, počas ktorej pozemky nerušene užívali, starali sa o ne ako o vlastné v celosti, postavili si na nich aj rodinný dom, ktorý obývali. S poukazom na vtedy platnú úpravu mal súd preukázané, že sa stali len oni dvaja vlastníckymi pozemkov, ktoré sú predmetom sporu, titulom vydržania, k 01.01.1961, s poukazom na § 566 ods. 1, 2 zák. č. 141/1950 Zb.

38. Súčasťou rozsudku je aj GP č. 34/2019, vyhotovený spoločnosťou GEODETICA s.r.o., dňa 28.10.2019, overený Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor dňa 15.11.2019, č. G1-2514/2019.

39. Podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Podľa čl. 17 základných princípov CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

43. Napriek tomu, že žalobcovia boli v konaní úspešní, súd im nárok na náhradu trov konania voči žalovaným nepriznal, a to z dôvodu, že právna zástupkyňa žalobcov, od začiatku sporu uvádzala, že ak žalovaní nebudú mať námietky voči žalobe, neuplatní si voči nim nárok na ich náhradu. Aj v záverečnom zhrnutí zopakovala, že si žalobcovia nárok na náhradu trov konania neuplatňujú. Preto súd rozhodol aj s poukazom na čl. 17 princípov CSP tak, že žalobcom nárok na náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie (§ 127 CSP), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 CSP)

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).